

PYTANIA JAWNE

skrótowo

„Inny świat”

J. Malczewski,
„Melancholia”, [https://pl.wikipedia.org/wiki/Melancholia_\(obraz_Jacka_Malczewskiego\)#/media/Plik:Malczewski_melancholia.jpg](https://pl.wikipedia.org/wiki/Melancholia_(obraz_Jacka_Malczewskiego)#/media/Plik:Malczewski_melancholia.jpg), domena publiczna [dostęp 14.03.2024]

*Jakie znaczenie ma tytuł dla odczytania sensu utworu?
Omów zagadnienie na podstawie „Innego świata” Gustawa Herlinga-Grudzińskiego. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.*

INSPIRUJĄCY CYTAT

„Tu otwierał się inny, odrębny świat, do niczego niepodobny; tu panowały inne, odrębne prawa, inne obyczaje, inne nawyki i odruchy; tu trwał martwy za życia dom (...).”

**Gustaw Herling-Grudziński
motto „Inny świat”**

KONTEKST KULTUROWY

**Obraz
Jacka Malczewskiego,
„Melancholia”**

Obraz przedstawia grupę ludzi, przedstawicieli kosynierów, powstańców pogrążonych we śnie, spętanych jakąś dziwną niemocą. Sen symbolizuje tu marzenia i dążenia Polaków do odzyskania niepodległości, pozostające wciąż w sferze marzeń. Postacie trzymają różne przedmioty, świadczące o ich pochodzeniu i stanie społecznym. Obraz nawiązuje do typowej choroby XIX wieku dekadentyzmu - poczucia bezsensu jakichkolwiek działań, a tytułowa melancholia to ciemna postać w oknie, która nie pozwala wydostać się ludziom z pomieszczenia i jednocześnie sprawia, że odzyskanie niepodległości jest niemożliwie.

Plan wypowiedzi ustnej

1. Wstęp

Tytuł utworu ma znaczenie wielowymiarowe. Najczęściej sugeruje tematykę i główną myśl dzieła. Może stanowić także klucz do jego zrozumienia i właściwej interpretacji.

2. „Inny świat”, G. Herling - Grudziński

- interpretacja motta
- tytuł metaforą ekstremalnych doświadczeń i warunków panujących w łagrze
- łagier to świat, w którym panuje bezprawie i brutalność, np. nocne łowy

3. Kontekst literacki:

- „Lalka”, B. Prus - tytuł to prawdziwe oblicze Izabeli, Wokulski jako marionetka w rękach ukochanej, motyw theatrum mundi
- „Gloria victis”, E. Orzeszkowej - „Chwała zwyciężonym”, hołd dla pokonanych powstańców

4. Kontekst kulturowy

- Obraz Jacka Malczewskiego, „Melancholia” - naród polski pogrążony we śnie i apatii
- Dramat biograficzny „Mistrz” w reżyserii Macieja Barczewskiego- tytułowy mistrz to nie tylko bokser, ale człowiek, który w obozie koncentracyjnym pozostał wierny swoim ideałom

5. Wnioski

„Inny świat” to świadectwo pobytu w sowieckim obozie pracy. Autor podkreśla jego odmiennność od życia w „normalnym świecie” i panujący w nim odwrócony dekalog.